

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

**Deklaracja dotycząca kompetencji Unii Europejskiej w odniesieniu do spraw regulowanych
Konwencją Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej**

(2023/C 194/02)

1. Unia Europejska (dalej zwana „Unią”) niniejszym wyszczególnia konkretne obszary swoich kompetencji w sprawach objętych Konwencją Rady o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (dalej zwanej „Konwencją”), w momencie przystąpienia Unii do Konwencji.
2. Zgodnie z art. 3 i 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w niektórych dziedzinach Unia ma wyłączne kompetencje, a w innych Unia dzieli kompetencje z państwami członkowskimi. Zgodnie z art. 4 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), we wszystkich dziedzinach, w stosunku do których Unii nie powierzono żadnych kompetencji, wyłączne kompetencje zachowują państwa członkowskie.
3. Unia ma wyłączne kompetencje do przyjmowania obowiązków określonych w Konwencji w odniesieniu do swoich instytucji i swojej administracji publicznej, objętych zakresem art. 336 TFUE.
4. W kwestiach objętych Konwencją innych niż te, o których mowa w pkt 3, w których przyjęto zasady unijne, Unia ma wyłączne kompetencje do przystąpienia do Konwencji tylko w takim zakresie, w jakim postanowienia Konwencji mogą wpływać na wspólne zasady lub zmieniać ich zakres w rozumieniu art. 3 ust. 2 TFUE.

Zasady unijne zostały przyjęte w odniesieniu do:

- działań na rzecz zwalczania dyskryminacji, w szczególności dyskryminacji ze względu na płeć,
- działań dotyczących koordynacji ochrony dyplomatycznej lub konsularnej obywateli państwa członkowskiego UE nieposiadającego przedstawicielstwa w państwie trzecim,
- działań w sprawach dotyczących azylu, ochrony uzupełniającej, ochrony tymczasowej i imigracji,
- współpracy sądowej w sprawach cywilnych i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz współpracy policyjnej,
- równości kobiet i mężczyzn w odniesieniu do szans na rynku pracy i traktowania w pracy oraz w kwestiach zatrudnienia i wykonywania zawodu,

W sytuacji, gdy zasady Unii istnieją, ale nie ma ryzyka, że postanowienia Konwencji będą na nie wpływać, jak może się zdarzyć, szczególnie w przypadku gdy prawo unijne ustanawia normy minimalne, kompetencje mają państwa członkowskie, bez uszczerbku dla kompetencji Unii, by działać w tej dziedzinie.

W szczególności na zakres zasad unijnych mogą wpływać lub mogą go zmieniać zobowiązania międzynarodowe, gdy zobowiązania te dotyczą dziedziny, która w znacznym stopniu została już objęta takimi zasadami. Podczas dokonywania oceny, czy dana dziedzina została już w znacznym stopniu objęta wspólnymi zasadami, należy wziąć pod uwagę nie tylko obecnie obowiązujące prawo Unii w danym obszarze, ale również kierunek jego przyszłego rozwoju, na tyle na ile jest on przewidywalny w momencie analizy. Zakres kompetencji Unii musi zostać oceniony na podstawie wszechstronnej i szczegółowej analizy związku pomiędzy Konwencją a dokładnymi przepisami poszczególnych środków prawa unijnego.

Do tego celu w załączniku do niniejszej deklaracji umieszczono wykaz stosowanych aktów przyjętych przez Unię.

5. Przystąpienie Unii do Konwencji w odniesieniu do spraw należących do jej wyłącznych kompetencji, nie stanowi uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w zakresie ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia Konwencji w odniesieniu do spraw należących do ich krajowych kompetencji.

6. Zakres i wykonywanie kompetencji Unii podlegają, z uwagi na swój charakter, ciągłej ewolucji. W odpowiednich przypadkach Unia uzupełni lub zmieni niniejszą deklarację, w szczególności w celu aktualizacji wykazu odpowiednich aktów przyjętych przez Unię, zamieszczonego w załączniku do niniejszej deklaracji.

7. Zgodnie z art. 77 Konwencji Unia podkreśla, że Konwencja ma zastosowanie, w kontekście kompetencji Unii, do terytoriów, na których zastosowanie mają Traktaty UE zgodnie z art. 52 TUE, i na warunkach określonych, między innymi, w art. 355 TFUE.

ZAŁĄCZNIK

- I. Odpowiednie akty prawa wtórnego, o których mowa w punkcie 4 niniejszej deklaracji, tworzą akty wymienione poniżej. Kompetencje Unii wynikające z tych aktów mają charakter wyłączny tylko w takim stopniu, w jakim Konwencja może wpływać na wspólne zasady zawarte w tych aktach lub zmieniać ich zakres.

Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych i współpraca policyjna

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych (Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 4);
- Decyzja ramowa Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych (Dz.U. L 337 z 16.12.2008, s. 102);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/WE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz.U. L 338 z 21.12.2011, s. 2);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1);
- Decyzja ramowa Rady 2008/675/WSiSW z dnia 24 lipca 2008 r. w sprawie uwzględniania w nowym postępowaniu karnym wyroków skazujących zapadłych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 220 z 15.8.2008, s. 32);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 57);
- Dyrektywa Rady 2003/8/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o takim charakterze (Dz.U. L 26 z 31.1.2003, s. 41);
- Dyrektywa Rady 2004/80/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. odnosząca się do kompensaty dla ofiar przestępstw (Dz.U. L 261 z 6.8.2004, s. 15);
- Decyzja ramowa Rady 2009/315/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie organizacji wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy państwami członkowskimi oraz treści tych informacji (Dz.U. L 93 z 7.4.2009, s. 23);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/884 z dnia 17 kwietnia 2019 r. zmieniająca decyzję ramową Rady 2009/315/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji dotyczących obywateli państw trzecich oraz w odniesieniu do europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS) i zastępująca decyzję Rady 2009/316/WSiSW (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 143);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 513/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego oraz uchylające decyzję Rady 2007/125/WSiSW (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 93);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylenia decyzji Rady 2002/187/WSiSW (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 138);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53).

Azyl i migracja

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 24.12.2008, s. 98);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (wersja przekształcona) (Dz.U. L 337 z 20.12.2011, s. 9);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (wersja przekształcona) (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 60);
- Dyrektywa Rady 2004/81/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentu pobytowego wydawanego obywatelom państw trzecich, którzy są ofiarami handlu ludźmi lub wcześniej byli przedmiotem działań ułatwiających nielegalną imigrację, którzy współpracują z właściwymi organami (Dz.U. L 261 z 6.8.2004, s. 19);
- Dyrektywa Rady 2003/86/WE z dnia 22 września 2003 r. w sprawie prawa do łączenia rodzin (Dz.U. L 251 z 3.10.2003, s. 12);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/52/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. przewidująca minimalne normy w odniesieniu do kar i środków stosowanych wobec pracodawców zatrudniających nielegalnie przebywających obywateli krajów trzecich (Dz.U. L 168 z 30.6.2009, s. 24);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/33/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L 180 z 29.6.2013, s. 96);
- Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77);
- Dyrektywa Rady 2003/109/WE z dnia 25 listopada 2003 r. dotycząca statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi (Dz.U. L 16 z 23.1.2004, s. 44).

Ochrona danych

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia decyzji ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

Ochrona konsularna

- Dyrektywa Rady (UE) 2015/637 z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie środków koordynacji i współpracy mających ułatwić ochronę konsularną niereprezentowanych obywateli Unii w państwach trzecich oraz uchylająca decyzję 95/553/WE (Dz.U. L 106 z 24.4.2015, s. 1).

Równość i niedyskryminacja

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/692 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Obywatele, równość, prawa i wartości” oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1381/2013 i rozporządzenie Rady (UE) nr 390/2014 (Dz.U. L 156 z 5.5.2021, s. 1);
- Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/41/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek oraz uchylająca dyrektywę Rady 86/613/EWG (Dz.U. L 180 z 15.7.2010, s. 1);
- Dyrektywa Rady 2004/113/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług (Dz.U. L 373 z 21.12.2004, s. 37);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylająca dyrektywę Rady 2010/18/UE (Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 79);
- Decyzja Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 23 z 27.1.2010, s. 35).

Statystyki

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. ustanawiające wspólne ramy statystyk europejskich dotyczących osób i gospodarstw domowych, opartych na danych na poziomie indywidualnym zbieranych metodą doboru próby, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 808/2004, (WE) nr 452/2008 i (WE) nr 1338/2008 oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1177/2003 i rozporządzenie Rady (WE) nr 577/98 (Dz.U. L 261I z 14.10.2019, s. 1).

Inne

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmiany sytuacji na rynku (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69);
 - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1).
- II. Oprócz wyżej wymienionych aktów należy wziąć pod uwagę również następujące akty, o ile odpowiadają one ewentualnemu przyszłemu kierunkowi rozwoju prawa unijnego:
- Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, COM(2022) 105 final;
 - Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego przepisy mające na celu zapobieganie niegodziwemu traktowaniu dzieci w celach seksualnych i jego zwalczanie, COM(2022) 209 final.
-